

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2018/302

av den 28 februari 2018

om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING,

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) För att förverkliga den inre marknads fulla potential som ett område utan inre gränser där den fria rörligheten för bland annat varor och tjänster är tryggad, räcker det inte med att avskaffa enbart statliga hinder mellan medlemsstaterna. Ett sådant avskaffande kan sättas ur spel genom att privata aktörer inför hinder som inte är förenliga med friheterna på den inre marknaden. Detta inträffar när näringsidkare som bedriver verksamhet i en medlemsstat blockerar eller begränsar åtkomsten till sina onlinegränssnitt, såsom webbplatser och appar, för kunder från andra medlemsstater som vill ingå gränsöverskridande transaktioner (så kallad *geoblockering*). Det inträffar också när vissa näringsidkare tillämpar andra allmänna villkor för åtkomst till sina varor och tjänster för sådana kunder från andra medlemsstater, både online och offline. Även om sådan särbehandling i vissa fall kan vara objektivt motiverad innebär somliga näringsidkares metoder i andra fall att åtkomst till varor eller tjänster nekas eller begränsas för kunder som vill ingå gränsöverskridande transaktioner, eller att somliga näringsidkare tillämpar olika allmänna villkor för åtkomst i detta avseende, som inte är objektivt motiverade.
- (2) Det finns olika bakomliggande orsaker till att företag, särskilt mikroföretag och små och medelstora företag, tillämpar olika allmänna villkor för åtkomst. I många fall bidrar skilda rättsliga förutsättningar, den osäkerhet om rättsläget som detta skapar, de därmed förknippade riskerna med avseende på tillämpliga lagar om konsumentskydd, miljö- eller märkningslagstiftning, beskattnings- och skattefrågor, leveranskostnader eller språkkrav till näringsidkares ovilja att inleda affärsrelationer med kunder från andra medlemsstater. I andra fall

⁽¹⁾ EUT C 34, 2.2.2017, s. 93.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 6 februari 2018 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 27 februari 2018.

delar näringsidkare på ett konstgjort sätt upp den inre marknaden längs inre gränser och hämmar den fria rörligheten för varor och tjänster, vilket begränsar kundernas rättigheter och hindrar dem från att dra fördel av större valmöjligheter och optimala villkor. Sådana diskriminerande metoder är en viktig bidragande faktor till att de gränsöverskridande transaktionerna är relativt få inom unionen, även inom elektronisk handel, vilket hindrar den inre marknaden från att uppnå sin fulla tillväxtpotential. Därför bör denna förordning förtydliga i vilka situationer sådan särbehandling inte kan vara motiverad och därigenom ge alla som deltar i gränsöverskridande transaktioner klarhet och säkerhet om rättsläget och säkerställa att regler om icke-diskriminering kan tillämpas och genomdrivas på ett verkningsfullt sätt inom hela den inre marknaden. Att undanröja omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kundernas nationalitet, bosättningsort eller etableringsort skulle kunna främja tillväxt och ge konsumenterna större valmöjligheter på hela den inre marknaden.

- (3) Denna förordning syftar till att åtgärda omotiverad geoblockering genom att undanröja vissa hinder för den inre marknads funktion. Hänsyn måste dock tas till att många skillnader i medlemsstaternas lagstiftning, såsom de som resulterar i olika nationella normer eller en avsaknad av ömsesidigt erkännande eller harmonisering på unionsnivå, fortfarande utgör betydande hinder för den gränsöverskridande handeln. Dessa hinder fortsätter att orsaka fragmentering av den inre marknaden som ofta får till följd att näringsidkare använder sig av geoblockering. Europaparlamentet, rådet och kommissionen bör därför fortsätta att ta itu med dessa hinder i syfte att minska marknadsfragmenteringen och fullborda den inre marknaden.
- (4) Enligt artikel 20 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG ⁽¹⁾ ska medlemsstaterna se till att tjänsteleverantörer som är etablerade i unionen inte behandlar tjänstemottagare olika på grundval av deras nationalitet eller bosättningsort. Den bestämmelsen har emellertid inte haft full verkan när det gäller att bekämpa diskriminering och har inte i tillräcklig utsträckning minskat osäkerheten om rättsläget. Denna förordning syftar till att ytterligare klargöra artikel 20 i direktiv 2006/123/EG genom att ange vissa situationer där särbehandling på grund av nationalitet, bosättningsort eller etableringsort inte kan motiveras med hänvisning till den bestämmelsen. Denna förordning bör dock ha företräde i de fall där konflikt uppstår med bestämmelserna i direktiv 2006/123/EG. Dessutom kan omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av nationalitet, bosättningsort eller etableringsort också uppstå som en följd av agerande av näringsidkare som är etablerade i tredjeländer, en situation som inte omfattas av det direktivet.
- (5) De riktade åtgärder som anges i denna förordning, som fastställer tydliga, enhetliga och verkningsfulla bestämmelser om ett utvalt antal frågor, är nödvändiga för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl och för att främja tillgång till och den fria rörligheten för varor och tjänster i hela unionen utan diskriminering på grund av nationalitet, bosättningsort eller etableringsort. Åtgärderna bör syfta till att öka kundernas valmöjligheter och åtkomst till varor och tjänster, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till näringsidkarnas frihet att formulera sin affärspolicy i enlighet med unionsrätten och nationell rätt.
- (6) Denna förordning syftar till att förhindra diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, inklusive omotiverad geoblockering, vid gränsöverskridande transaktioner mellan en näringsidkare och en kund som rör försäljning av varor och tillhandahållande av tjänster inom unionen. Målet med förordningen är att motverka både direkt och indirekt diskriminering. Målet med förordningen är alltså även att omfatta omotiverad särbehandling på grundval av andra särskiljande kriterier som leder till samma resultat som tillämpningen av kriterier som direkt grundar sig på kunders nationalitet eller bosättningsort – oavsett om den berörda kunden permanent eller tillfälligt befinner sig i en annan medlemsstat – eller etableringsort. Sådana andra kriterier kan i synnerhet tillämpas på grundval av information som anger var kunderna fysiskt befinner sig, såsom den IP-adress som används för åtkomst till ett onlinegränssnitt, den adress som uppges för varuleveransen, valet av språk eller den medlemsstat där kundens betalningsinstrument har utfärdats.
- (7) Denna förordning bör inte tillämpas i situationer som är rent interna för en medlemsstat, där alla relevanta aspekter av transaktionen är begränsade till en enda medlemsstat, i synnerhet kundens eller näringsidkarens nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, platsen för utförande, det betalningsmedel som används vid transaktionen eller erbjudandet samt användningen av ett onlinegränssnitt.
- (8) En del rättsliga och administrativa hinder för näringsidkare har avskaffats runt om i unionen för vissa tjänstesektorer som en följd av tillämpningen av direktiv 2006/123/EG. Följaktligen bör det säkerställas att det

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36).

materiella tillämpningsområdet för denna förordning är förenligt med tillämpningsområdet för direktiv 2006/123/EG. I enlighet med detta bör denna förordning tillämpas bland annat på icke-audiovisuella tjänster som levereras elektroniskt och som huvudsakligen kännetecknas av att de möjliggör åtkomst till och användning av upphovsrättskyddade verk eller annat skyddat innehåll, dock med förbehåll för det särskilda undantag och den efterföljande utvärdering av det undantaget som föreskrivs i denna förordning. Audiovisuella tjänster, inklusive tjänster som främst syftar till att ge åtkomst till sändningar av idrottsevenemang och som tillhandahålls på grundval av exklusiva territoriella licenser är undantagna från denna förordnings tillämpningsområde. Åtkomst till finansiella tjänster till privatpersoner och mindre företag, däribland betaltjänster, bör därför också undantas, utan att det påverkar tillämpningen av denna förordnings bestämmelser om icke-diskriminering vid betalningar.

- (9) Diskriminering kan också förekomma när det gäller tjänster inom transportsektorn, i synnerhet vid försäljning av biljetter för persontransport. Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1008/2008⁽¹⁾, (EU) nr 1177/2010⁽²⁾ och (EU) nr 181/2011⁽³⁾ innehåller i det avseendet emellertid redan omfattande diskrimineringsförbud som omfattar alla diskriminerande metoder som den här förordningen syftar till att åtgärda. Avsikten är vidare att Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007⁽⁴⁾ inom en snar framtid ska ändras i detta avseende. Tjänster inom transportsektorn bör av denna orsak, och för att säkerställa förenlighet med tillämpningsområdet för direktiv 2006/123/EG, inte omfattas av den här förordningen.
- (10) Om en näringsidkare erbjuder ett paket som kombinerar flera tjänster, eller ett paket av varor i kombination med tjänster, och en eller flera av dessa tjänster skulle ha omfattats av denna förordning om de hade erbjudits separat medan en eller flera andra tjänster inte skulle ha gjort det, bör den näringsidkaren antingen rätta sig efter de förbud som fastställs i denna förordning med avseende på hela paketet, eller åtminstone separat erbjuda tjänster som omfattas av denna förordning, om kunderna erbjuds de tjänsterna separat av samma näringsidkare. Näringsidkare som tillhandahåller en tjänst eller en vara separat utanför ett paket bör även i fortsättningen ha frihet att bestämma vilket pris som ska gälla för en sådan tjänst eller vara utanför ett paket, förutsatt att de inte tillämpar olika prissättning av skäl som rör nationalitet, bosättningsort eller etableringsort.
- (11) Denna förordning bör inte påverka de tillämpliga reglerna på skatteområdet, eftersom fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) anger en specifik grund för åtgärder på unionsnivå när det gäller skattefrågor.
- (12) Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008⁽⁵⁾ får valet av tillämplig lag på ett avtal mellan en konsument och en näringsidkare som bedriver sin affärsverksamhet eller yrkesverksamhet i det land där konsumenten har sin vanliga vistelseort, eller som på något sätt riktar sin verksamhet till det landet, eller till flera länder inbegripet det landet, inte medföra att konsumenten berövas det skydd som tillförsäkras denne genom bestämmelser som enligt lagen i det land där konsumenten har sin vanliga vistelseort inte kan avtalas bort. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012⁽⁶⁾ får konsumenten, i frågor som rör ett avtal mellan en konsument och en person som bedriver affärsverksamhet eller yrkesverksamhet i den medlemsstat där konsumenten har hemvist eller som på något sätt riktar sådan verksamhet till den medlemsstaten, eller till flera stater inbegripet den medlemsstaten, väcka talan mot den andra avtalsparten vid domstolarna i den medlemsstat där konsumenten har hemvist, och talan mot en konsument får väckas endast vid de domstolarna.
- (13) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av unionsrätt i fråga om civilrättsligt samarbete, i synnerhet inte de bestämmelser om tillämplig lag för avtalsförpliktelser och domstols behörighet som fastställs i förordningarna (EG) nr 593/2008 och (EU) nr 1215/2012. I synnerhet bör den omständigheten att en

(1) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EUT L 293, 31.10.2008, s. 3).

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 av den 24 november 2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 334, 17.12.2010, s. 1).

(3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 av den 16 februari 2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 55, 28.2.2011, s. 1).

(4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 av den 23 oktober 2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer (EUT L 315, 3.12.2007, s. 14).

(5) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 593/2008 av den 17 juni 2008 om tillämplig lag för avtalsförpliktelser (Rom I) (EUT L 177, 4.7.2008, s. 6).

(6) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).

näringsidkare följer den här förordningen inte i sig tolkas som att näringsidkaren riktar verksamhet till konsumentens medlemsstat i den mening som avses i artikel 6.1 b i förordning (EG) nr 593/2008 och i artikel 17.1 c i förordning (EU) nr 1215/2012. Vid fastställande av tillämplig lag och behörig domstol bör därför den omständigheten att näringsidkaren inte blockerar eller begränsar åtkomsten till ett onlinegränssnitt för konsumenter från en annan medlemsstat, inte tillämpar olika allmänna villkor för åtkomst i de fall som anges i denna förordning eller inte tillämpar olika villkor för betalningstransaktioner inom det utbud av betalningsmedel som näringsidkaren godtagit inte i sig anses innebära att "näringsidkaren riktar sin verksamhet till konsumentens medlemsstat". Inte heller bör en näringsidkare enbart på dessa grunder anses rikta verksamhet till den medlemsstat där konsumenten har sin vanliga vistelseort eller hemvist, om näringsidkaren tillhandahåller konsumenten information och stöd efter ingåendet av det avtal som är resultatet av att näringsidkaren följer den här förordningen.

- (14) När det gäller innebörden i och tillämpningen av begreppet *tjänster som levereras elektroniskt* enligt definitionen i denna förordning är det viktigt att skapa säkerhet om rättsläget och säkerställa samstämmighet med unionsrätten i fråga om mervärdesskatt, som gör det möjligt för näringsidkaren att deklarerar och betala mervärdesskatt på ett förenklat sätt via en gemensam kontaktpunkt (VAT Mini-One-Stop-Shop, nedan kallad MOSS-tjänsten) i enlighet med bestämmelserna om den särskilda ordningen för icke-etablerade beskattningsbara personer, i rådets direktiv 2006/112/EG ⁽¹⁾ och rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 ⁽²⁾. På grund av den snabba tekniska och kommersiella utvecklingen bör begreppet *tjänster som levereras elektroniskt* definieras på ett teknikneutralt sätt, genom hänvisning till sådana tjänsters huvudsakliga egenskaper på ett sätt som är förenligt med definitionen i artikel 7.1 i genomförandeförordning (EU) nr 282/2011. Vid tolkningen och tillämpningen av den definitionen bör följaktligen vederbörlig hänsyn tas till de ytterligare specifikationerna i bilaga II till direktiv 2006/112/EG och i artikel 7.2 och 7.3 i, och bilaga I till, genomförandeförordning (EU) nr 282/2011, i den mån de tjänster som förtecknas i de bestämmelserna omfattas av tillämpningsområdet för den här förordningen.
- (15) De diskriminerande metoder som denna förordning söker åtgärda kommer vanligen till uttryck i allmänna villkor och andra upplysningar som fastställs och tillämpas av den berörde näringsidkaren eller för dennes räkning, som ett förhandsvillkor för åtkomst till varorna eller tjänsterna i fråga, och som görs tillgängliga för allmänheten. Sådana allmänna villkor för åtkomst omfattar bland annat priser, betalningsvillkor och leveransvillkor. De kan göras tillgängliga för allmänheten av näringsidkaren eller för dennes räkning på olika sätt, såsom genom information i reklamannonser, på webbplatser, i dokumentation som föregår ett avtal eller i avtalshandlingar. Sådana allmänna villkor för åtkomst är tillämpliga om näringsidkaren och kunden inte genom ett individuellt förhandlat avtal har kommit överens om något annat. Villkor som förhandlas fram individuellt mellan näringsidkaren och kunderna bör inte anses vara allmänna villkor för åtkomst i den mening som avses i denna förordning.
- (16) Konsumenter och företag, i synnerhet mikroföretag och små och medelstora företag, befinner sig ofta i en liknande situation när de som slutanvändare köper varor eller tjänster enligt allmänna villkor för åtkomst. Följaktligen bör både konsumenter och företag skyddas mot diskriminering av skäl som rör nationalitet, bosättningsort eller etableringsort när de utgör kunder i den mening som avses i denna förordning. Detta skydd bör dock inte omfatta kunder som köper en vara eller en tjänst för att därefter sälja den vidare, omvandla den, bearbeta den, hyra ut den eller lägga ut den på underentreprenad, eftersom det skulle påverka distributionsystem som används allmänt företag emellan, vilka ofta förhandlas fram bilateralt och är direkt knutna till affärsstrategier, både uppströms och nedströms. Exempel på sådana system är selektiv distribution och ensamåterförsäljning, som i allmänhet gör det möjligt för tillverkare att välja återförsäljare, under förutsättning att konkurrensreglerna följs. Denna förordning bör därför inte påverka icke-diskriminerande metoder som tillämpas av näringsidkare i syfte att begränsa transaktioner, eller upprepade transaktioner, för att hindra företag från att köpa kvantiteter som överstiger deras interna behov, med vederbörlig hänsyn till företagets storlek, i syfte att fastställa huruvida inköpet enbart är avsett för slutanvändning.
- (17) Diskriminerande behandling i samband med transaktioner som rör försäljning av varor eller tillhandahållande av tjänster inom unionen får samma följder för kunderna och den inre marknaden oavsett om en näringsidkare är etablerad i en medlemsstat eller i ett tredjeland. Därför, och för att säkerställa att samma krav gäller för alla konkurrerande näringsidkare på denna punkt, bör denna förordning tillämpas likvärdigt på alla näringsidkare, även internetbaserade marknadsplatser, som bedriver verksamhet inom unionen.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ Rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 av den 15 mars 2011 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 77, 23.3.2011, s. 1).

- (18) I syfte att öka kundernas möjligheter att få åtkomst till information om försäljning av varor och tillhandahållande av tjänster inom den inre marknaden och för att öka transparensen, även när det gäller priser, bör näringsidkare inte, vare sig genom tekniska åtgärder eller på annat sätt, hindra kunder från att få fullständig och likvärdig åtkomst till onlinegränssnitt, inbegripet i form av mobila applikationer, på grund av deras nationalitet, bosättningsort eller etableringsort. Tekniska åtgärder som hindrar sådan åtkomst kan i synnerhet omfatta teknik som används för att fastställa var kunden befinner sig fysiskt, däribland genom att spåra denna plats med hjälp av en IP-adress eller koordinater som erhållits via ett globalt system för satellitnavigering. Förbudet mot diskriminering med avseende på åtkomst till onlinegränssnitt bör dock inte förstås som att näringsidkare åläggs en skyldighet att ingå transaktioner med kunder.
- (19) För att säkerställa likvärdig behandling av kunder och undvika diskriminering i enlighet med kraven i denna förordning bör näringsidkare inte utforma sina onlinegränssnitt eller tillämpa tekniska hjälpmedel på ett sätt som i praktiken inte skulle låta kunder från andra medlemsstater slutföra sina beställningar på ett enkelt sätt.
- (20) Vissa näringsidkare har olika versioner av sina onlinegränssnitt för kunder från olika medlemsstater. Detta bör förbli möjligt, men omdirigering av kunder från en version av onlinegränssnittet till en annan utan deras uttryckliga medgivande bör förbjudas. Näringsidkare bör inte vara skyldiga att kräva en kunds uttryckliga medgivande varje gång kunden besöker samma onlinegränssnitt. När kunden väl har gett sitt uttryckliga medgivande – exempelvis genom att ange en preferens med avseende på ett personligt konto – bör det uttryckliga medgivandet anses vara giltigt för varje efterföljande besök av samma kund på samma onlinegränssnitt. Det bör vara möjligt för kunden att återkalla ett sådant medgivande när som helst. Alla versioner av onlinegränssnittet bör även i fortsättningen alltid finnas lättillgängliga för kunden.
- (21) I vissa fall kan det vara nödvändigt att blockera eller begränsa åtkomsten eller att utan kundens uttryckliga medgivande omdirigera denne till en alternativ version av ett onlinegränssnitt av skäl som rör kundens nationalitet, bosättningsort eller etableringsort för att säkerställa efterlevnad av ett rättsligt krav i unionsrätten, eller i en medlemsstats lagstiftning i enlighet med unionsrätten, som gäller för näringsidkaren till följd av dennes verksamhet i den medlemsstaten. Sådan lagstiftning kan begränsa kundernas åtkomst till vissa varor eller tjänster, till exempel genom att förbjuda visning av ett visst innehåll i vissa medlemsstater. Näringsidkare bör inte hindras från att efterleva sådana krav och bör därför kunna blockera eller begränsa åtkomst eller omdirigera vissa kunder eller kunder på vissa territorier till ett onlinegränssnitt i den utsträckning detta är nödvändigt av denna orsak. Ingenting i denna förordning syftar till att begränsa yttrandefriheten och mediernas frihet och mångfald, inklusive tryckfriheten, såsom dessa garanteras i unionen och i medlemsstaterna, i synnerhet genom artikel 11 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*).
- (22) I ett antal specifika situationer kan skillnader i behandlingen av kunder genom tillämpning av allmänna villkor för åtkomst, bland annat direkt vägran att sälja varor eller att tillhandahålla tjänster av skäl som rör kundens nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, inte objektivt motiveras. I de situationerna bör all sådan diskriminering vara förbjuden, och kunderna bör följaktligen ha rätt att, enligt de särskilda villkor som fastställs i denna förordning, ingå transaktioner på samma villkor som en lokal kund, och de bör få fullständig och likvärdig åtkomst till alla olika varor och tjänster som erbjuds oavsett deras nationalitet, bosättningsort eller etableringsort. Näringsidkare bör därför vid behov vidta åtgärder för att säkerställa efterlevnad av det förbudet mot diskriminering om de berörda kunderna annars skulle uteslutas från en sådan fullständig och likvärdig åtkomst.
- (23) Den första av dessa situationer är den där näringsidkaren säljer varor och dessa levereras till en medlemsstat till vilken näringsidkaren erbjuder leverans enligt sina allmänna villkor för åtkomst, eller hämtas på en plats som avtalats mellan näringsidkaren och kunden i en medlemsstat där näringsidkaren erbjuder ett sådant alternativ i sina allmänna villkor för åtkomst. I den situationen bör kunden kunna köpa varor på exakt samma villkor, inklusive pris- och leveransvillkor, som liknande kunder som är bosatta eller etablerade i den medlemsstat dit varorna levereras eller där varorna hämtas. Det kan innebära att utländska kunder måste hämta varorna i den medlemsstaten eller i en annan medlemsstat dit näringsidkaren levererar varorna eller att de på egen hand måste ordna med den gränsöverskridande leveransen av varorna. I denna situation behöver näringsidkaren, i enlighet med direktiv 2006/112/EG, inte registrera sig för mervärdesskatt i kundens medlemsstat.

- (24) Den andra situationen är den där näringsidkaren tillhandahåller tjänster som levereras elektroniskt. I detta fall krävs ingen fysisk leverans, eftersom tjänsterna levereras elektroniskt. Näringsidkaren kan deklarerar och betala mervärdesskatt på ett förenklat sätt i enlighet med de regler som är tillämpliga för MOSS-tjänsten och som anges i genomförandeförordning (EU) nr 282/2011. Tjänster som levereras elektroniskt innefattar till exempel molntjänster, datalagringstjänster, webbhotell, brandväggar, sökverktyg och internetkataloger.
- (25) Slutligen är tillämpningen av olika allmänna villkor för åtkomst av skäl som rör kundens nationalitet, bosättningsort eller etableringsort inte heller motiverad i en situation där näringsidkaren tillhandahåller tjänster och kunden tar emot tjänsterna på en fysisk plats, exempelvis i näringsidkarens lokaler eller på en annan specifik plats där näringsidkaren erbjuder tillhandahållande av tjänster inom det territorium där näringsidkaren bedriver verksamhet. Dessa situationer gäller tillhandahållande av andra tjänster än tjänster som levereras elektroniskt, såsom hotellövernattningar, idrottsevenemang, biluthyrning och inträdesbiljetter till musikfestivaler eller nöjesparker. I dessa situationer behöver näringsidkaren inte registrera sig för mervärdesskatt i en annan medlemsstat eller ordna med gränsöverskridande varuleverans.
- (26) I alla dessa situationer – där en näringsidkare inte bedriver verksamhet i konsumentens medlemsstat eller inte riktar sin verksamhet dit – medför efterlevnaden av denna förordning, i enlighet med bestämmelserna om tillämplig lag för avtalsförpliktelser och behörighet i förordningarna (EG) nr 593/2008 och (EU) nr 1215/2012, inga merkostnader för näringsidkaren kopplade till domstols behörighet eller skillnader i tillämplig lag. Om näringsidkaren däremot bedriver verksamhet i konsumentens medlemsstat eller riktar sin verksamhet dit har näringsidkaren visat en avsikt att etablera affärsrelationer med konsumenter från den medlemsstaten och har således kunnat ta sådana kostnader i beaktande.
- (27) Förbudet mot diskriminering av kunder enligt denna förordning bör inte förstås som att det hindrar näringsidkare från att erbjuda varor eller tjänster i olika medlemsstater eller till vissa kundgrupper genom riktade erbjudanden och olika allmänna villkor för åtkomst, bland annat genom att inrätta landspecifika onlinegränssnitt. Dock bör näringsidkare i sådana situationer alltid behandla sina kunder på ett icke-diskriminerande sätt, oavsett deras nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, när en kund vill dra nytta av sådana erbjudanden och allmänna villkor för åtkomst. Förbudet bör inte förstås som att det hindrar tillämpning av allmänna villkor för åtkomst som skiljer sig åt av andra skäl, till exempel medlemskap i en viss organisation eller bidrag till näringsidkaren, om dessa skäl saknar koppling till nationalitet, bosättningsort eller etableringsort. Inte heller bör förbudet förstås som att det hindrar näringsidkarnas frihet att på icke-diskriminerande grund erbjuda olika villkor, inbegripet olika priser, på olika försäljningsställen, såsom butiker och webbplatser, eller att rikta specifika erbjudanden till enbart ett visst territorium inom en medlemsstat.
- (28) Förbudet bör inte heller förstås som att det påverkar tillämpningen av någon territoriell eller annan begränsning när det gäller eventuell kundassistans eller produktservice efter försäljningen som näringsidkaren erbjuder kunden. Denna förordning bör därför inte förstås som att den ålägger en skyldighet att leverera varor över gränserna till en annan medlemsstat i fall där näringsidkaren inte annars skulle erbjuda sina kunder möjlighet till sådana leveranser. Den bör inte heller förstås som att den föreskriver en skyldighet att stå för kostnader för porto och transporter samt monterings- och demonteringskostnader utöver vad som har överenskommit i avtal i enlighet med unionsrätt och nationell rätt. Tillämpningen av denna förordning bör inte påverka tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG ⁽¹⁾ och 2011/83/EU ⁽²⁾.
- (29) Enbart den omständigheten att denna förordning efterlevs bör inte i sig medföra en skyldighet för en näringsidkare att uppfylla utomobligatoriska nationella rättsliga krav som rör respektive varor och tjänster i kundens medlemsstat, såsom märkningskrav eller sektorsspecifika krav, eller att informera kunderna om sådana krav.
- (30) Näringsidkare som omfattas av den särskilda ordning som föreskrivs i avdelning XII kapitel 1 i direktiv 2006/112/EG är inte skyldiga att betala mervärdesskatt i den medlemsstat där de är etablerade. När dessa näringsidkare tillhandahåller tjänster som levereras elektroniskt skulle ett förbud mot att tillämpa olika allmänna

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG av den 25 maj 1999 om vissa aspekter rörande försäljning av konsumentvaror och härmed förknippade garantier (EGTL 171, 7.7.1999, s. 12).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

villkor för åtkomst av skäl som rör kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort innebära ett krav för dem att registrera sig för redovisning av mervärdesskatt i andra medlemsstater som skulle kunna medföra merkostnader, vilket skulle vara en oproportionerlig börda med tanke på de berörda näringsidkarnas storlek och egenskaper. Därför bör dessa näringsidkare undantas från det förbudet så länge en sådan ordning är tillämplig.

- (31) I alla dessa situationer kan näringsidkare i vissa fall vara förhindrade att sälja varor eller tillhandahålla tjänster till vissa kunder eller till kunder på vissa territorier av skäl som rör kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, till följd av ett specifikt förbud eller krav som fastställs i unionsrätten eller i medlemsstaternas lagstiftning i enlighet med unionsrätten. Medlemsstaternas lagstiftning kan också kräva, i enlighet med unionsrätten, att näringsidkare iakttar vissa regler om prissättning av böcker. Näringsidkare bör inte hindras från att efterleva sådan lagstiftning i den utsträckning det är nödvändigt.
- (32) Enligt unionsrätten är näringsidkare i princip fria att besluta vilka betalningsmedel de vill godta. I enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 ⁽²⁾ är näringsidkare som godtar ett kortbaserat betalningsinstrument av ett specifikt märke och av en specifik kategori inte skyldiga att godta kort ur samma kategori men av andra märken eller kort ur andra kategorier men av samma märke. Näringsidkare som godtar ett debetkort av ett visst märke är således inte skyldiga att godta ett kreditkort av samma märke, och de är heller inte skyldiga att godta företagskreditkort av ett visst märke bara för att de godtar konsumentkreditkort av samma märke. På samma sätt är näringsidkare som använder betalningsinitieringstjänster enligt definitionen i direktiv (EU) 2015/2366 inte skyldiga att godta betalningen om detta kräver att ett nytt eller ändrat avtal ingås med en leverantör av betalningsinitieringstjänster. När näringsidkarna väl har gjort sitt val i detta avseende bör de dock inte diskriminera kunder inom unionen genom att neka vissa transaktioner, eller genom att på annat sätt tillämpa vissa andra betalningsvillkor för dessa transaktioner av skäl som rör kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort. I detta specifika sammanhang bör även sådan omotiverad särbehandling av skäl som rör den plats där betalkontot finns, betaltjänstleverantörens etableringsort eller betalningsinstrumentets utfärdandeort inom unionen förbjudas uttryckligen. Man bör dessutom komma ihåg att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 ⁽³⁾ redan förbjuder alla betalningsmottagare, även näringsidkare, att kräva att bankkonton ska finnas i en viss medlemsstat för att en betalning i euro ska godtas. Näringsidkaren bör även i fortsättningen ha rätt att ta ut icke-diskriminerande avgifter för användning av ett betalningsinstrument, med förbehåll för vad som följer av unionsrätten. Denna rättighet gäller vidare med de begränsningar som medlemsstaterna infört i enlighet med artikel 62.5 i direktiv (EU) 2015/2366.
- (33) Genom direktiv (EU) 2015/2366 infördes strikta säkerhetskrav för initiering och hantering av elektroniska betalningar. Dessa krav minskar risken för bedrägeri för alla nya och mer traditionella betalningsmedel, speciellt onlinebetalningar. Betaltjänstleverantörer måste tillämpa så kallad stark kundautentisering, det vill säga ett autentiseringsförfarande som styrker identiteten för användaren av en betaltjänst eller den som gör betalningstransaktionen. För distansbetalningar, såsom onlinebetalningar, är säkerhetskraven ännu högre, med krav på en dynamisk länk till transaktionsbeloppet och betalningsmottagarens konto, för att skydda användaren ytterligare genom att minimera riskerna i händelse av misstag eller bedrägeriförsök. Som ett resultat av dessa krav har risken för betalningsbedrägeri i samband med inhemska och gränsöverskridande köp minskat avsevärt. I situationer där det inte finns några andra medel tillgängliga för näringsidkaren för att minska risken för utebliven betalning från kundernas sida, inbegripet i synnerhet vid svårigheter i samband med bedömningen av kundens kreditvärdighet, bör näringsidkare emellertid ha möjlighet att vänta med leveransen av varan eller tillhandahållandet av tjänsten tills de har fått en bekräftelse på att betalningstransaktionen har initierats på rätt sätt. Vid autogirering bör näringsidkare ha möjlighet att begära förskotts betalning via girering innan varan avsänds eller tjänsten tillhandahålls. Särbehandling bör dock grunda sig endast på objektiva och väl motiverade skäl.
- (34) Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av konkurrensreglerna, särskilt artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget. Särskilt bör denna förordning, och i synnerhet dess bestämmelser om åtkomst till varor eller tjänster,

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/751 av den 29 april 2015 om förmedlingsavgifter för kortbaserade betalningstransaktioner (EUT L 123, 19.5.2015, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (EUT L 337, 23.12.2015, s. 35).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 (EUT L 94, 30.3.2012, s. 22).

inte påverka avtal som begränsar aktiv försäljning i den mening som avses i kommissionens förordning (EU) nr 330/2010⁽¹⁾. Avtal som ålägger näringsidkare skyldigheter att inte bedriva passiv försäljning med avseende på vissa kunder eller kundgrupper på vissa territorier ses i allmänhet som konkurrensbegränsande och kan normalt sett inte undantas från det förbud som anges i artikel 101.1 i EUF-fördraget. I fall då ett sådant undantag emellertid är tillämpligt, eller då avtalsmässiga begränsningar inte omfattas av artikel 101 i EUF-fördraget, finns det en risk att de kan användas för att kringgå bestämmelserna i den här förordningen. De relevanta bestämmelserna i sådana avtal bör därför automatiskt vara ogiltiga om de ålägger näringsidkare skyldigheter att agera på ett sätt som strider mot det förbud som anges i den här förordningen om åtkomst till onlinegränssnitt, åtkomst till varor eller tjänster och betalning. Exempel på sådana bestämmelser är avtalsmässiga begränsningar som hindrar en näringsidkare från att tillgodose beställningar som enskilda kunder själva tar initiativ till i fråga om försäljning av varor, utan leverans, till ett område utanför det som näringsidkaren tilldelats genom avtal, av skäl som rör kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort.

- (35) Medlemsstaterna bör utse ett eller flera organ som ska ansvara för att vidta effektiva åtgärder för att säkerställa efterlevnad av denna förordning. Dessa organ, som kan inbegripa domstolar eller administrativa myndigheter, bör ha de befogenheter som krävs för att förelägga näringsidkare att följa denna förordning. Medlemsstaterna bör också se till att effektiva, proportionella och avskräckande åtgärder kan vidtas mot näringsidkare i händelse av överträdelse av denna förordning.
- (36) Konsumenter bör ha möjlighet att vända sig till ansvariga myndigheter – däribland, om så är lämpligt, de organ som inrättats enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013⁽²⁾ – för att få stöd som underlättar lösningen av tvister med näringsidkare som uppstår vid tillämpningen av den här förordningen.
- (37) Denna förordning bör regelbundet utvärderas så att ändringar kan föreslås vid behov. Sådana utvärderingar bör beakta de övergripande effekterna av denna förordning på den inre marknaden och på den gränsöverskridande e-handeln. Den första utvärderingen bör fokusera på att bedöma en eventuell utvidgning av förbudet mot olika allmänna villkor för åtkomst till tjänster som levereras elektroniskt, även sådana som huvudsakligen kännetecknas av att de möjliggör åtkomst till och användning av upphovsrättskyddade verk eller annat skyddat innehåll, förutsatt att näringsidkaren har de erforderliga rättigheterna för de berörda territorierna. Utvärderingen bör också omfatta en analys av om tillämpningsområdet för denna förordning bör utvidgas till tjänster som inte omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2006/123/EG, med vederbörlig hänsyn till var och en av de tjänsternas särdrag.
- (38) I syfte att underlätta ett verkningsfullt genomdrivande av bestämmelserna i denna förordning bör de mekanismer för säkerställande av gränsöverskridande samarbete mellan behöriga myndigheter som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004⁽³⁾ finnas tillgängliga också med avseende på dessa bestämmelser. Dessa mekanismer bör dock vara tillgängliga endast om kunden är en konsument, eftersom förordning (EG) nr 2006/2004 tillämpas uteslutande med avseende på lagar som skyddar konsumenters intressen. Förordning (EG) nr 2006/2004 bör därför ändras i enlighet med detta. Eftersom förordning (EG) nr 2006/2004 upphävs genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394⁽⁴⁾ med verkan från och med den 17 januari 2020 bör även den förordningen ändras i syfte att bibehålla skyddet av konsumenters intressen.
- (39) För att möjliggöra talan om förbudsföreläggande i syfte att skydda konsumenternas kollektiva intressen med avseende på agerande som strider mot denna förordning, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG⁽⁵⁾, bör även det direktivet ändras på så sätt att en hänvisning till denna förordning inkluderas i bilaga I till det direktivet. Konsumenter bör även uppmuntras att utnyttja de mekanismer för lösning utanför domstol av tvister om avtalsförpliktelser som härrör från avtal om onlineförsäljning eller tillhandahållande av tjänster som upprättats inom ramen för förordning (EU) nr 524/2013.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 330/2010 av den 20 april 2010 om tillämpningen av artikel 101.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden (EUT L 102, 23.4.2010, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 524/2013 av den 21 maj 2013 om tvistlösning online vid konsumenttvister och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och direktiv 2009/22/EG (förordningen om tvistlösning online vid konsumenttvister) (EUT L 165, 18.6.2013, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2006/2004 av den 27 oktober 2004 om samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheter som ansvarar för konsumentskyddslagstiftningen (förordningen om konsumentskyddssamarbete) (EUT L 364, 9.12.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 av den 12 december 2017 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (EUT L 345, 27.12.2017, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/22/EG av den 23 april 2009 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen (EUT L 110, 1.5.2009, s. 30).

- (40) Näringsidkare, offentliga myndigheter och andra berörda parter bör ha tillräckligt med tid att anpassa sig till, och säkerställa efterlevnad av, bestämmelserna i denna förordning.
- (41) I syfte att uppnå målet att verkingsfullt åtgärda direkt och indirekt diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort är det lämpligt att anta en förordning, vilken är direkt tillämplig i alla medlemsstater. Detta är nödvändigt för att garantera att bestämmelserna om icke-diskriminering tillämpas på ett enhetligt sätt i hela unionen och att de träder i kraft samtidigt. Endast en förordning säkerställer den grad av klarhet, enhetlighet och säkerhet om rättsläget som är nödvändig för att göra det möjligt för kunder att fullt ut dra nytta av de bestämmelserna.
- (42) Eftersom målet för denna förordning – nämligen att förhindra direkt och indirekt diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, inbegripet omotiverad geoblockering, vid transaktioner med näringsidkare inom unionen – inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, på grund av problemets gränsöverskridande natur och oklarheterna i de befintliga rättsliga ramarna, utan snarare, på grund av dess omfattning och potentiella verkningar för handeln på den inre marknaden, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (43) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheterna och de principer som erkänns i stadgan. Med denna förordning eftersträvas i synnerhet fullständig förenlighet med artiklarna 11, 16, 17 och 38 i stadgan.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med denna förordning är att bidra till en väl fungerande inre marknad genom att förhindra omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering som direkt eller indirekt grundar sig på kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, bland annat genom att ytterligare klargöra vissa situationer där särbehandling inte kan motiveras med hänvisning till artikel 20.2 i direktiv 2006/123/EG.
2. Denna förordning är inte tillämplig på rent interna situationer där alla relevanta aspekter av transaktionen är begränsade till en enda medlemsstat.
3. Denna förordning är inte tillämplig på de verksamheter som anges i artikel 2.2 i direktiv 2006/123/EG.
4. Denna förordning påverkar inte de bestämmelser som är tillämpliga på skatteområdet.
5. Denna förordning påverkar inte de bestämmelser som är tillämpliga på området för upphovsrätt och närstående rättigheter, särskilt inte de bestämmelser som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG⁽¹⁾.
6. Denna förordning påverkar inte unionsrätt som rör civilrättsligt samarbete. Efterlevnad av denna förordning ska inte tolkas som att en näringsidkare riktar sin verksamhet till den medlemsstat där konsumenten har sin vanliga vistelseort eller hemvist i den mening som avses i artikel 6.1 b i förordning (EG) nr 593/2008 och artikel 17.1 c i förordning (EU) nr 1215/2012. I synnerhet ska en näringsidkare som, i överensstämmelse med artiklarna 3, 4 och 5 i den här förordningen, inte blockerar eller begränsar konsumenters åtkomst till ett onlinegränssnitt, inte omdirigerar konsumenter till en version av ett onlinegränssnitt – grundat på deras nationalitet eller bosättningsort – som skiljer sig från den som konsumenterna först försökte få åtkomst till, inte tillämpar olika allmänna villkor för åtkomst vid försäljning av varor eller tillhandahållande av tjänster i situationer som fastställs i denna förordning – eller som på icke-diskriminerande grund godtar betalningsinstrument som utfärdats i en annan medlemsstat – inte, enbart på dessa grunder, anses rikta sin verksamhet till den medlemsstat där konsumenten har sin vanliga vistelseort eller hemvist. Inte heller ska näringsidkaren enbart på dessa grunder anses rikta sin verksamhet till den medlemsstat där konsumenten har sin vanliga vistelseort eller hemvist i fall då näringsidkaren tillhandahåller konsumenten information och stöd efter att ha ingått ett avtal som är en följd av att näringsidkaren efterlever denna förordning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

7. Artikel 20.2 i direktiv 2006/123/EG är tillämplig i den mån denna förordning inte fastställer mer specifika bestämmelser.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

1. *tjänster som levereras elektroniskt*: tjänster som tillhandahålls via internet eller ett elektroniskt nätverk och som till sin natur är sådana att leveransen i allt väsentligt är automatiserad, kräver ett minimalt mått av mänsklig inblandning och inte kan utföras i avsaknad av informationsteknik,
2. *förmedlingsavgift*: förmedlingsavgift enligt definitionen i artikel 2.10 i förordning (EU) 2015/751,
3. *kortbaserat betalningsinstrument*: kortbaserat betalningsinstrument enligt definitionen i artikel 2.20 i förordning (EU) 2015/751,
4. *betalmärke*: betalmärke enligt definitionen i artikel 2.30 i förordning (EU) 2015/751,
5. *betalningstransaktion*: betalningstransaktion enligt definitionen i artikel 4.5 i direktiv (EU) 2015/2366,
6. *betaltjänst*: betaltjänst enligt definitionen i artikel 4.3 i direktiv (EU) 2015/2366,
7. *betaltjänstleverantör*: betaltjänstleverantör enligt definitionen i artikel 4.11 i direktiv (EU) 2015/2366,
8. *betalkonto*: betalkonto enligt definitionen i artikel 4.12 i direktiv (EU) 2015/2366,
9. *betalningsinstrument*: betalningsinstrument enligt definitionen i artikel 4.14 i direktiv (EU) 2015/2366,
10. *autogirering*: autogirering enligt definitionen i artikel 4.23 i direktiv (EU) 2015/2366,
11. *girering*: girering enligt definitionen i artikel 4.24 i direktiv (EU) 2015/2366,
12. *konsument*: en fysisk person som agerar för ändamål som faller utanför hans eller hennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke,
13. *kund*: en konsument som är medborgare i eller har sin bosättningsort i en medlemsstat, eller ett företag som har sin etableringsort i en medlemsstat, och uteslutande för slutanvändning tar emot en tjänst eller köper en vara, eller avser att göra detta, inom unionen,
14. *allmänna villkor för åtkomst*: alla villkor och all annan information, även nettoförsäljningspriser, som reglerar kundernas åtkomst till varor eller tjänster som saluförs av en näringsidkare och fastställs, tillämpas och tillhandahålls allmänheten av näringsidkaren eller för dennes räkning och som är tillämpliga om näringsidkaren och kunden inte har något individuellt förhandlat avtal,
15. *varor*: lösa saker, utom saker som säljs exekutivt eller annars tvångsvis med stöd av lag,
16. *onlinegränssnitt*: mjukvara, däribland en webbplats eller en del därav och applikationer, däribland mobila applikationer, som drivs av en näringsidkare eller för dennes räkning och vars syfte är att ge kunder åtkomst till näringsidkarens varor eller tjänster i syfte att ingå en transaktion gällande dessa varor eller tjänster,
17. *tjänst*: förvärvsverksamhet som egenföretagare utövar, i regel mot ekonomisk ersättning, enligt artikel 57 i EUF-fördraget,
18. *näringsidkare*: en fysisk eller juridisk person, offentligägd eller privatägd, som agerar för ändamål som faller inom ramen för dennes näringsverksamhet, affärsverksamhet, hantverk eller yrke samt varje annan person som agerar i dennes namn eller för dennes räkning.

*Artikel 3***Åtkomst till onlinegränssnitt**

1. En näringsidkare får inte, genom användning av tekniska åtgärder eller på annat sätt, blockera eller begränsa en kunds åtkomst till sitt onlinegränssnitt av skäl som rör kundens nationalitet, bosättningsort eller etableringsort.
2. En näringsidkare får inte, av skäl som rör en kunds nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, omdirigera kunden till en version av sitt onlinegränssnitt som – genom sin utformning, det använda språket eller andra egenskaper som gör det specifikt för kunder med en viss nationalitet, bosättningsort eller etableringsort – skiljer sig från det onlinegränssnitt som kunden ursprungligen försökte få åtkomst till, såvida kunden inte gett sitt uttryckliga medgivande till en sådan omdirigering.

Om omdirigering sker med kundens uttryckliga medgivande ska den version av näringsidkarens onlinegränssnitt som kunden ursprungligen försökte få åtkomst till fortsätta att vara lättillgänglig för kunden.

3. De förbud som fastställs i punkterna 1 och 2 ska inte vara tillämpliga om blockeringen eller begränsningen av åtkomst eller omdirigeringen är nödvändig för att säkerställa efterlevnad av ett rättsligt krav som fastställts i unionsrätten, eller i en medlemsstats lagstiftning i enlighet med unionsrätten, som näringsidkarens verksamhet omfattas av.

I sådana fall ska näringsidkaren ge kunderna en tydlig och specifik förklaring till varför blockeringen eller begränsningen av åtkomst eller omdirigeringen är nödvändig för att säkerställa sådan efterlevnad. Förklaringen ska lämnas på samma språk som används i det onlinegränssnitt som kunden ursprungligen försökte få åtkomst till.

*Artikel 4***Åtkomst till varor eller tjänster**

1. En näringsidkare får inte tillämpa olika allmänna villkor för åtkomst till sina varor eller tjänster på grund av en kunds nationalitet, bosättningsort eller etableringsort om kunden avser att
  - a) köpa varor från en näringsidkare och dessa varor levereras till en plats i en medlemsstat till vilken näringsidkaren erbjuder leverans i sina allmänna villkor för åtkomst eller hämtas på en plats, som avtalats mellan näringsidkaren och kunden, i en medlemsstat där näringsidkaren erbjuder ett sådant alternativ i sina allmänna villkor för åtkomst,
  - b) ta emot tjänster som levereras elektroniskt från näringsidkaren, förutom tjänster som huvudsakligen kännetecknas av att de möjliggör åtkomst till och användning av upphovsrättsskyddade verk eller annat skyddat innehåll, inklusive försäljning av upphovsrättsskyddade verk eller skyddat innehåll i immateriell form,
  - c) ta emot tjänster från en näringsidkare, förutom tjänster som levereras elektroniskt, på en fysisk plats inom territoriet för en medlemsstat där näringsidkaren bedriver verksamhet.
2. Förbudet i punkt 1 ska inte hindra näringsidkare från att erbjuda allmänna villkor för åtkomst, inbegripet försäljningspriser, som skiljer sig åt mellan medlemsstater eller inom en medlemsstat och som erbjuds kunder på ett visst territorium eller vissa kundgrupper på icke-diskriminerande grund.
3. Den omständigheten att förbudet i punkt 1 iaktas medför inte i sig att en näringsidkare är skyldig att uppfylla utomobligatoriska nationella rättsliga krav som rör respektive varor och tjänster i kundens medlemsstat eller att informera kunderna om sådana krav.
4. Förbudet i punkt 1 b ska inte tillämpas på näringsidkare som är undantagna från mervärdesskatt på grundval av bestämmelserna i avdelning XII kapitel 1 i direktiv 2006/112/EG.
5. Förbudet i punkt 1 ska inte vara tillämpligt när en specifik bestämmelse som fastställs i unionsrätten, eller i medlemsstaternas lagstiftning i enlighet med unionsrätten, hindrar näringsidkaren från att sälja varorna eller tillhandahålla tjänsterna till vissa kunder eller till kunder på vissa territorier.

När det gäller försäljning av böcker ska förbudet i punkt 1 inte hindra näringsidkare från att tillämpa andra priser för kunder på vissa territorier i den utsträckning detta krävs enligt medlemsstaternas lagstiftning i enlighet med unionsrätten.

*Artikel 5***Förbud mot diskriminering av skäl som rör betalning**

1. En näringsidkare får inom det utbud av betalningsmedel som denne godtar inte tillämpa olika villkor för en betalningstransaktion av skäl som rör en kunds nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, den plats där betalkontot finns, betaltjänstleverantörens etableringsort eller betalningsinstrumentets utfärdandeort inom unionen, om
  - a) betalningstransaktionen görs i form av en elektronisk transaktion via girering, autogirering eller ett kortbaserat betalningsinstrument av samma betalmärke och kategori,
  - b) autentiseringskraven är uppfyllda i enlighet med direktiv (EU) 2015/2366, och
  - c) betalningstransaktionerna görs i en valuta som näringsidkaren godtar.
2. Om objektiva skäl föreligger ska det förbud som fastställs i punkt 1 inte hindra näringsidkaren från att vänta med leveransen av varorna eller tillhandahållandet av tjänsterna tills näringsidkaren erhållit en bekräftelse på att betalningstransaktionen har initierats på rätt sätt.
3. Förbudet i punkt 1 ska inte hindra näringsidkaren från att ta ut avgifter för användning av ett kortbaserat betalningsinstrument för vilket förmedlingsavgifter inte regleras i kapitel II i förordning (EU) 2015/751 och för de betaltjänster som inte omfattas av förordning (EU) nr 260/2012, såvida inte förbudet eller begränsningen av rätten att ta ut avgifter för användning av betalningsinstrument i enlighet med artikel 62.5 i direktiv (EU) 2015/2366 har införts i den lagstiftning i medlemsstaten som näringsidkarens transaktion omfattas av. Avgifterna får inte överstiga näringsidkarens direkta kostnader för att använda betalningsinstrumentet.

*Artikel 6***Avtal om passiv försäljning**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) nr 330/2010 och artikel 101 i EUF-fördraget ska den här förordningen inte påverka avtal som begränsar aktiv försäljning i den mening som avses i förordning (EU) nr 330/2010 eller avtal som begränsar passiv försäljning i den mening som avses i förordning (EU) nr 330/2010 och som avser transaktioner som inte omfattas av förbuden i artiklarna 3, 4 och 5 i den här förordningen.
2. Bestämmelser i avtal genom vilka näringsidkare åläggs skyldigheter, när det gäller passiv försäljning i den mening som avses i förordning (EU) nr 330/2010, att agera på ett sätt som strider mot förbuden i artiklarna 3, 4 och 5 i den här förordningen ska automatiskt vara ogiltiga.

*Artikel 7***Genomförande**

1. Varje medlemsstat ska utse ett eller flera organ som ska ansvara för att denna förordning genomförs på ett korrekt och verkningsfullt sätt.
2. Medlemsstaterna ska fastställa reglerna om tillämpliga åtgärder vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och säkerställa att de genomförs. Åtgärderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.
3. De åtgärder som avses i punkt 2 ska meddelas kommissionen och offentliggöras på kommissionens webbplats.

*Artikel 8***Stöd till konsumenter**

Varje medlemsstat ska utse ett eller flera organ som ska ansvara för att ge praktiskt stöd till konsumenter i händelse av en tvist mellan en konsument och en näringsidkare vid tillämpningen av denna förordning.

Artikel 9

Översynsklausul

1. Kommissionen ska senast den 23 mars 2020 och därefter vart femte år lägga fram en rapport om utvärderingen av denna förordning till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Kommissionen ska därvid beakta de övergripande effekterna av förordningen på den inre marknaden och på den gränsöverskridande e-handeln, däribland i synnerhet potentiella ytterligare administrativa och ekonomiska bördor för näringsidkare till följd av att det finns olika tillämpliga konsumentavtalsrättsliga system. Rapporten ska, vid behov, åtföljas av ett förslag till ändring av denna förordning, mot bakgrund av den rättsliga, tekniska och ekonomiska utvecklingen.
2. Den första av de utvärderingar som avses i punkt 1 ska utföras särskilt i syfte att bedöma denna förordnings tillämpningsområde och räckvidden av förbudet i artikel 4.1 b samt huruvida denna förordning borde tillämpas även på tjänster som levereras elektroniskt och som huvudsakligen kännetecknas av att de möjliggör åtkomst till och användning av upphovsrättsskyddade verk eller annat skyddat innehåll, inklusive försäljning av upphovsrättsskyddade verk eller skyddat innehåll i immateriell form, förutsatt att näringsidkaren har de erforderliga rättigheterna för de berörda territorierna.

Artikel 10

Ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG

1. I bilagan till förordning (EG) nr 2006/2004 ska följande punkt läggas till:
”22. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/302 av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG (EUT L 60 I, 2.3.2018, s. 1), endast när kunden är en konsument enligt definitionen i artikel 2.12 i den förordningen.”
2. I bilagan till förordning (EU) 2017/2394 ska följande punkt läggas till:
”27. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/302 av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG (EUT L 60 I, 2.3.2018, s. 1), enbart när kunden är en konsument enligt definitionen i artikel 2.12 i den förordningen.”
3. I bilaga I till direktiv 2009/22/EG ska följande punkt läggas till:
”16. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/302 av den 28 februari 2018 om åtgärder mot omotiverad geoblockering och andra former av diskriminering på grund av kunders nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden och om ändring av förordningarna (EG) nr 2006/2004 och (EU) 2017/2394 samt direktiv 2009/22/EG (EUT L 60 I, 2.3.2018, s. 1).”

Artikel 11

Slutbestämmelser

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 3 december 2018.

2. Artikel 6 ska dock tillämpas på bestämmelser i avtal som ingåtts före den 2 mars 2018 och som följer artikel 101 i EUF-fördraget och eventuella likvärdiga bestämmelser i nationell konkurrensrätt från och med den 23 mars 2020.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 28 februari 2018.

På Europaparlamentets vägnar

L. PAVLOVA

Ordförande

På rådets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

Uttalande från kommissionen

Kommissionen tar del av den text till artikel 9 som Europaparlamentet och rådet kommit överens om.

Kommissionen vill i detta sammanhang, utan att det påverkar dess initiativrätt i enlighet med fördraget, bekräfta att den i överensstämmelse med artikel 9 i sin första utvärdering av denna förordning, som görs inom två år efter det att denna förordning träder i kraft, kommer att ingående bedöma hur förordningen har genomförts och bidragit till att den inre marknaden fungerar effektivt. När kommissionen gör detta kommer den att beakta de stigande förväntningarna från konsumenternas sida, särskilt från konsumenter som inte har åtkomst till upphovsrättsskyddade tjänster.

Som en del av utvärderingen kommer den också att genomföra en omfattande analys av genomförbarheten och möjliga kostnader och fördelar till följd av eventuella ändringar av förordningens tillämpningsområde, i synnerhet vad gäller en eventuell strykning av undantaget för tjänster som levereras elektroniskt, andra än tjänster vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla åtkomst till och användning av upphovsrättsskyddade verk eller andra skyddade produkter, från bestämmelserna i artikel 4.1 b, då näringsidkaren har de erforderliga rättigheterna för de berörda territorierna, med vederbörlig hänsyn till de sannolika effekter som en utvidgning av förordningens tillämpningsområde skulle ha på konsumenter och företag samt de berörda sektorerna i hela Europeiska unionen. Kommissionen kommer också att noggrant analysera huruvida det i andra sektorer, inklusive de som inte omfattas av direktiv 2006/123/EG, vilka också undantas från denna förordnings tillämpningsområde i enlighet med artikel 1.3, exempelvis tjänster inom transportsektorn och audiovisuella tjänster, fortfarande finns omotiverade restriktioner på grund av nationalitet, bosättningsort eller etableringsort som bör undanröjas.

Om kommissionen i utvärderingen drar slutsatsen att förordningens tillämpningsområde behöver ändras, kommer kommissionen samtidigt att lägga fram ett lagstiftningsförslag om detta.
